

eglutē

1980
vasaris

eglutė

1980
VASARIS

TURINYS

- 3 SKELBIA VARPAS, R. Jotvingytė
- 4 SĖKLOS IŠ LIETUVOS, pagal A. Eivienės pasakojimą
- 9 EILĖRAŠČIAI APIE LIETUVĄ
- 10 GINTAS STATO PILI, L. Inga
- 16 GELEŽINIS VILKAS, M. Eidukevičiūtė
- 18 GALVOSŪKIAI, R. Račkauskienė
- 20 TAUTINIAI RŪBAI, N. Mackevičienė
- 21 KRYŽIAŽODIS, M. Girniuvienė
- 22 DARBELIAI, A. Garbenytė
- 24 KAIP KALBĖTIS SU DIEVU
- 29 VAIKU KŪRYBA
- 32 JUOKAI

PIEŠINIAI

1980 m. viršeliai — Aldonos Sruoginienės

Skyrių vinjetės — Zitės Sodeikienės

Kitos iliustracijos:

- P. Osmolskio — 3
- E. Muliolienės — 4, 6, 8, 11, 24, 25, 26, 28
- A. Sruoginienės — 9
- A. Sutkuvienės — 5, 10, 12, 14, 15
- Z. Sodeikienės — 7
- M. Eidukevičiūtės — 16-17

REDAKCIJA

Vyr. redaktorė — ses. O. Mikailaitė; skyrius tvarko: gamtos — I. Grigaitienė, galvosūkių — R. Račkauskienė, pasakų — A. Vygantienė, darbų — A. Garbenytė.

Gautąją medžiagą "Eglutės" redakcija taiso ir tvarko savo nuožiūra. Be redakcijos leidimo "Eglutėje" spausdintų rašinių bei piešinių kitur prašome nespausdinti.

EGLUTĖ — vienintelis lietuviškas laikraštėlis vaikams išeivijoje. Leidžia ir spausdina Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserys, Putnam, CT 06260. Administratorė — Danguolė Sadūnaitė. Prenumerata metams — \$7.00, vieno numerio kaina — \$0.75.

THE LITTLE FIR is a magazine for Lithuanian children. Published monthly except July and August by the Sisters of the Immaculate Conception. Published and printed at Immaculate Conception Convent, Putnam, Connecticut 06260. Yearly subscription — \$7.00; single copy — \$0.75. Second class postage paid at Putnam, Connecticut 06260

EGLUTĖ (THE LITTLE FIR) — (USPS 169-200)

SKELBIA VARPAS

Ritonė Jotvingytė

Skrenda, lekia ir banguoja
Per pasaulį, per šalis,
Kad liepsnoja gimtuos gojuos
Laisvės varpą gaudesys.

Ir vėl brolių savanorių,
Skelbia varpas, auš diena,
Vėl šešioliktą vasario
Laimins žygiai ir daina.

SĖKLOS IŠ LIETUVOS

pagal Aleksandros Eivienės pasakojimą

Vilija ir Milda visada labai laukia laiškanešio. Jos žino, kada jis turi pasirodyti jų gatvėje. Jau iš tolo jam pamoja ir kartais išbėga jo pasitikti.

— Jau ateina! — šaukia Vilija.

— Šiandien jo maišas labai didelis, — džiaugiasi Milda. — Bus mums daug laiškų!

Ir tikrai. Šiandien Petraičių šeimai atėjo daug laiškų. Mergaitės juos įneša į vidų. Tarp visų laiškų yra vienas ypatingas.

— Mamyte, mamyte! Laiškas iš Lietuvos! — skuba mamai pranešti abi mergaitės kartu.

Mama tvarko kambarius, bet, išgirdusi gerą naujieną, tuoj ateina.

— Tai laiškas nuo močiutės, — sako ji, imdama voką.

— Paskaityk, mamyte, paskaityk, — nerimsta mergaitės.

Abi mergaičių močiutės gyvena Lietuvoje. Tėvelio mamą jos vadina Močiute Morta, o mamytės mamą — Močiute Monika. Šiandieną gautas laiškas yra nuo Močiutės Mortos.

— Ką rašo Močiutė Morta? — klausia Milda, pastebėjusi, kad mamytė, tyliai skaitydama laišką, šypsojosi ir kartu ašarą braukė.

— Gerai. Atsisėskite, paskaitysiu, — mielai sutinka mama. Laiškas rašytas jums abiems.

Mielos anūkėlės,

Ačiū jums už laišką ir pasveikinimą šv. Kalėdų proga. Man buvo labai miela, kad jūs mokate lietuviškai skaityti ir kad Milda gali net laišką parašyti. Mokykitės ir toliau. Neužmirškite savo Tėvynės. Siunčiu jums sėklų iš savo darželio. Pasėkite jas, lais-tykit, auginkit. Rudenį galėsite man atsiųsti džiovintų šakelių...

— Kur tos sėklos? — nustebo Vilija. — Aš nieko nematau. Ar močiutė pamiršo jas įdėti?

Mama patikrino voką dar kartą. Ir tikrai — kampu tyje rado kažką suvyniotą į ploną popierėlį. Ji padavė mergaitėms.

Atsargiai išvyniojusios, jos rado kelis mažyčius juodus grūdėlius.

— Mamyte, kas iš jų išaugs? — paklausė Milda.

— Nežinau. Pasėsime ir pamatysim.

— Gal ridikėliai?... O gal kopūstai?... — garsiai galvojo Vilija. — O gal, mamyte, iš tų sėklų išaugs pupos medis, kaip toj pasakoj. Augs ir augs, kol turėsime daryti skylę stoge.

— Taip tik pasakose būna, — pertraukė sesutę Milda.

— Tu, Vilija, visad plepi apie nebūtus dalykus.

— — —

Kai oras atšilo, mama su dukromis išsiruošė darbui. Pasiėmė kastuvą, grėblius, kibirėlius. Pradėjo ruošti žemę. Visos dirbo taip smarkiai, kad net sušilo.

Kaimynų vaikai atėjo kviesti mergaites į parką žaisti.

— Neturim laiko! — atsakė abi.

— Matote, gavom sėklų iš Lietuvos. Turime jas pasėti, — paaikškino Milda.

— Gal išaugs lietuviški kopūs. . . — pradėjo kalbėti Vilija, bet vyresnioji sesutė tuoj ją nutildė.

Kai žemė buvo sukasta ir išpurenta, mergaitės atsargiai įdėjo sėklas į duobutes. Užbarstė jas žemėmis, sulygino ir gerai palaistė.

Ilgas ir sunkus buvo laukimas, kol sėklos išdygs. Mergaitės laistydavo jas kasdieną. Prikisusios nosytes prie žemės, tikrino, ar kas nors jau auga.

— Gal tos sėklos nemėgsta mūsų žemės, — nusiminusi kalbėjo Vilija.

— Tu nemoki gerai laistyti, — pyko Milda.

Mama padalino lysvę į dvi dalis. Įsmeigė pagaliuką ant ribos ir pasakė:

— Kiekviena prižiūrėkite savo dalį.

— Bet kodėl jos nedygsta? — rūpinosi Vilija.

— Dar ne laikas joms dygti. Dar naktys šaltos. Kai labiau atšils, tada sudygs.

Vakaraus mergaitės prie savo įprastų maldų dar pridėdavo vieną sakinį:

— Prašau, Dievuli, neužmiršti mūsų sėklų iš Lietuvos. Pasakyk saulutei, kad jas sušildytų.

Ir vieną dieną pasirodė maži, žalsvi daigeliai. Mergaitės uždusios bėgo pranešti gerą žinią tėveliams.

— Sėklos išdygo!

— Matot, Dievulis davė šiltas dienas, saulutė pabėrė spindulėlius, lietus palijo — ir išdygo.

— Bet kas iš jų išaugs? Ar gėlės, ar daržovės? . . . — klausinėjo mergaitės.

— Iš jų išaugs lietuviams labai mielas augalas — rūtos, — su šypsniu paaiškino mama.

— Rūtos! — nustebo mergaitės.

— Mums šeštadieninėje aiškino, kad rūta yra lietuvių mėgstamiausia gėlė. Lietuvoje visos mergaitės turėdavo rūtų savo darželiuose, — pasigyrė savo žiniomis Milda.

— O aš žinau dainą apie rūtą: "Sėjau rūtą, sėjau mėtą, sėjau lelijėlę . . . — tuojau uždainavo Vilija.

— Labai gerai, kad žinoite apie rūtą, — abi pagyrė mama. — Dabar suprantate, kodėl močiutė jums atsiuntė tokią ypatingą dovaną iš Lietuvos. Rudenį sudžiovinsime kelias šakeles, ir galėsite abiem močiutėm nusiųsti.

Abiejų mergaičių akys spindėjo. O saulutė linksmi šypsojosi, net mirktelėdama viena akim.

LIETUVA

Kur Baltijos jūra banguoja,
Kur teka Nemunas ramus,
Ten mūsų širdys dar klajoja,
Jos liūdi, ilgis visados...

Ten mūsų bočiai narsiai kovės
Už galingos Lietuvos girias,
Už viską, kas joje yr' gyva,
Už ainių jos laisvas dienas.

Ten reto grožio sraunios upės,
Lyg akys spindi ežerai,
Gegutės liūdnos giesmės supas
Kaip gedi laisvės lietuviai...

Audrius Žilius-Žiliavičius

eilėraštis, laimėjęs I-ją vietą konkurse.

TĖVYNĘ APLANKYSIU

Kas ta šalis, kur Nemunas banguoja?
Kur Baltija geltonu gintaru dabinas?
Kas ta šalis brangi, miela?
Tai mūsų žemė Lietuva!

Kodėl šalyje liūdni žmonės?
Kodėl varpų gaudimo negirdėt?
Todėl, kad priešas ją varge skandina,
Ir jos vaikus baisiajam Sibire kankina.

Ar teks man pamatyti tą gražų kraštą
Ir jos pilių griuvėsius aplankyti?
Širdy žinau, ateis toji diena,
Kai mūsų Lietuva vėl bus laisva.

Ramona Steponavičiūtė

eilėraštis, laimėjęs I-ją vietą konkurse.

GINTAS STATO PILĮ

Linvydas Inga

Gintas parkūrė iš šeštadieninės visas įkaitęs. Verdamas duris, vos nesusidūrė su Gile.

— Kas tave taip veja? — subarė mama. — Ar negali įeiti ramiai, kaip žmogus?

— Kad Gintas ne žmogus, o vaikas, — įsiterpė Gilė.

— Tu pati vaikas! — parodė Gintas liežuvį.

— O tu man nesierzink! — vėl subarė mama. — Ir nemesk švarko, kur papuolė. Pakabink spintoje, ir eik valgyti!

— Kad aš nenoriu, — numykė Gintas, kabindamas švarką. — Aš dar neišalkau. Aš noriu pilį statyti. Tėtė žadėjo.

— Dar ką išsigalvojot! — neberimo mama. — Man visą kambarį prišiukšlinsit. Tik ką išvaliau.

— Mes, mama, rūsyje. Tėtė sakė.

— Taip, Gintai. Bet pirma turi pavalgyti. Šiandien aš niekur neinu, tad išteksime laiko. Ar skaitei iš Lietuvos istorijos apie pilis, kaip buvau sakęs?

— Aš jau žinau, tėtė, — skubinosi pasigirti Gintas, kimšdamas kąsnį į burną. — Mokytoja šiandien pasakojo. Ji sakė...

— Gerai, Gintai. Dabar valgyk, o tai Gilė tave pralenks.

Gintas skubėjo valgyti, nebeerzindamas Gilės ir nelaistydamas sriuba jos lėlės. Jam rūpėjo greitai pas mane atsirasti. Aš jau buvau nuėjęs rūsin. Ieškojau pilaitei statyti reikmenų.

— Tai ką mokytoja pasakojo? — paklausiau, kai Gintas atbildėjo, dar grauždamas obuolį.

— Ji sakė, kad seniau Lietuvoje buvo tokių sodybų, kurias pilimis vadino. Jas statė nuo priešų gintis.

— Kokių priešų?

— Sakė, visokių. Rusų, lenkų, vokiečių... Žmonės iš visos apylinkės subėgdavo pilin, kai priešas artėjo.

— O iš kur jie sužinodavo, kad priešai ateina. Radijo tada nebuvo, ar ne?

— Buvo degamas laužas kalne, mokytoja sakė. Pilis statydavo augštoje vietoje, prie upės arba prie ežero. Matėsi toli. Ir žmonės rinkdavosi iš toli.

— Tai jų daug prisirinkdavo?

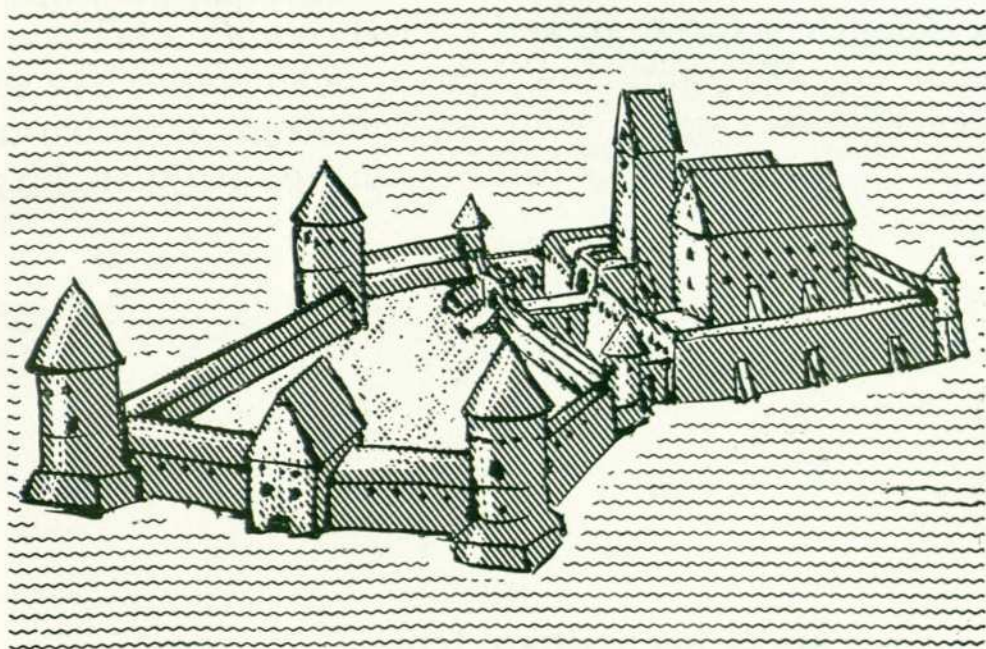
— Sakė, gana daug. Ir moterys, ir vaikai.

— Ar pasakojo, kaip jie pilyje sutilpdavo?

— Taip. Būdavo didelis kiemas, aptvertas augšta ir tvirta tvora. Viduryje buvo namai, tvoros kampuose — bokštai. Pilį dar apvesdavo grioviu, prileisdavo vandens iš upės arba ežero... Bet, tėtė, kaip mes padarysime ežerą?

— Matysi. Pirmą reikia padaryti tvorą, bokštus, namus. Štai, imk tas apvalias lazdeles! Reikia jas išmatuoti ir lygiai supiaustyti. Bus tvora. Iš anų kaladėlių darysime bokštus ir namus. Stogus dengsime pilksvu storu popierium, o vandenį atstos melsvas popierius. Aš tau parodysiu, ir tu padarysi, ką man pasakojai. Medinę pilį nesunku statyti. Sunkiau mūrinę.

— Ar lietuviai mokėjo statyti ir mūrines pilies? — paklausė Gintas.

— Dar ir kaip. Ar mokytoja nieko nepasakojo?

— Ne, sakė kitą šeštadienį, jei būsime geri.

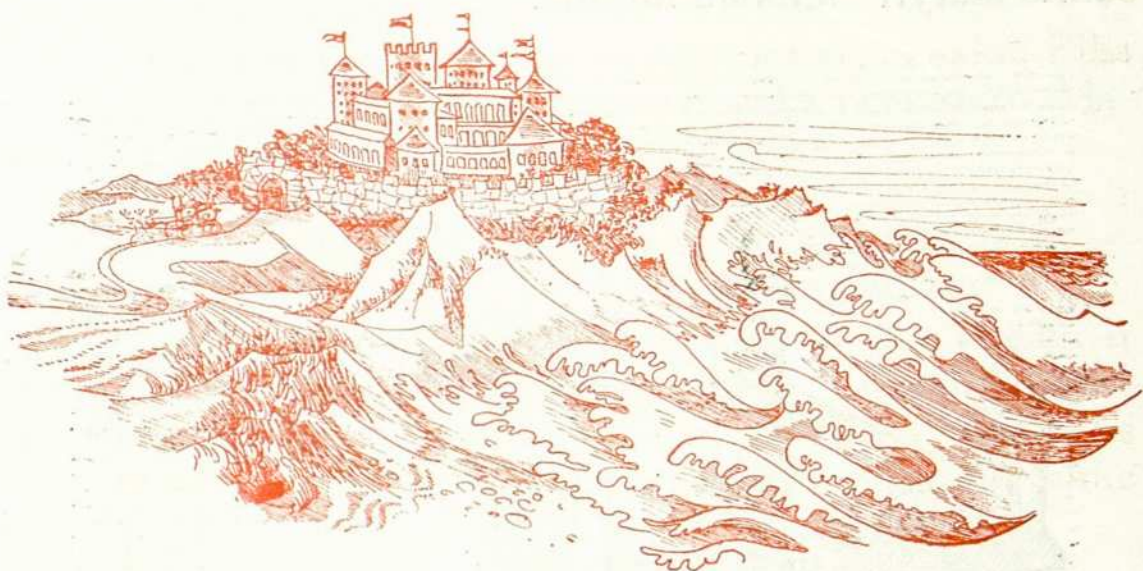
— Tu, žinoma, Gintai, nori būti geras?

— Taip, tėtė.

— Labai gerai. Tai aš tau pasakysiu, kad anos medinės pilys buvo pačios seniausios. Paskui lietuviai statė mūrines, dideles, stiprias. Ar esi matęs nors vieną tokią pilį?

— Tik paveiksle. Kauno, Trakų, Vilniaus... Bet, tėtė, tai tik griuvėsiai.

— Bet tie griuvėsiai mums rodo, kad pilys buvo tvirtai ir gerai pastatytos. Jos ir dabar būtų išlikusios, kaip kituose kraštuose — Vokietijoje, Prancūzijoje, Anglijoje... Lietuvių pilys nė kiek nebuvo menkesnės.

— Tai kodėl jos neišliko, tėtė?

— Priešai sugriovė, sudegino. Kai Lietuvą užėmė rusai, jie pilimis visai nesirūpino, apleido. Pilys tada sunyko. Kituose kraštuose jos buvo išsaugotos. Ir dabar galima matyti, kaip senovėje kunigaikščiai gyveno ir kaip nuo priešų gynėsi.

— O dabar, ar galima būtų pilimis gintis? — paklausė susidomėjęs Gintas.

— Ne. Dabar kitokie ginklai. Dabar priešas ne tiktai pilis, bet ir didelius miestus gali visai sugriauti. Bet seniau pilys labai daug padėjo nuo priešo atsiginti. . . Na, palai-kyk tas balanėles! Iš jų padarysime tilčiukus, vartus. Mā-tysi, bus visai graži pilaitė. Galėsi ir kareiviukus kieme sustatyti, ir Gilės lėlytę.

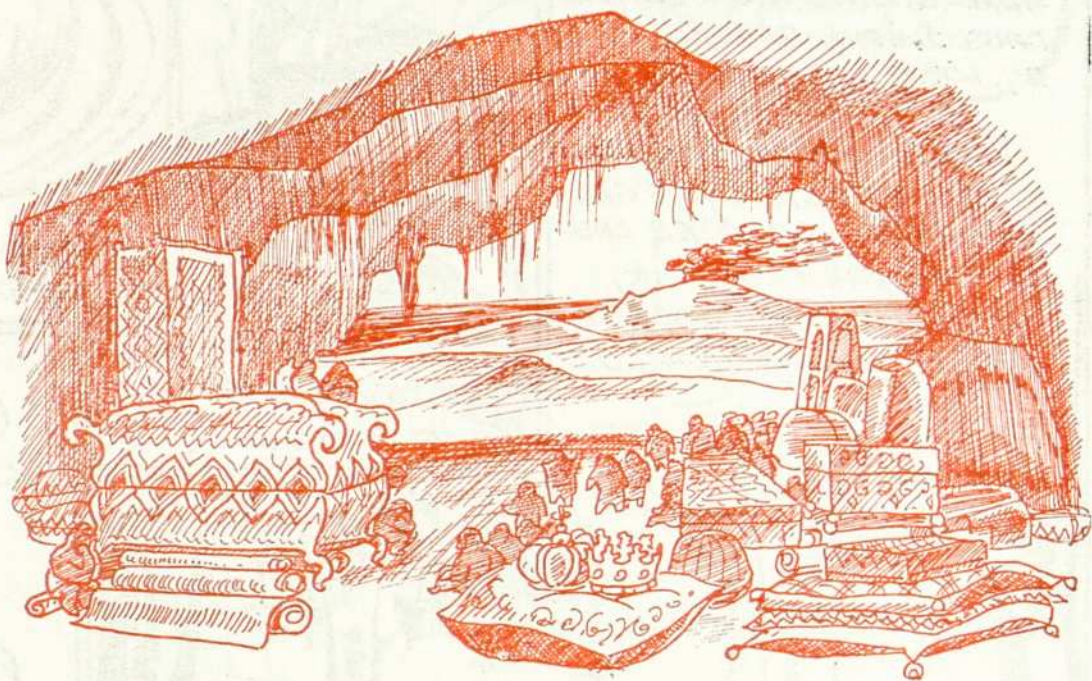
— Ne! Ji dar viską sugriauš.

— Bet tu, Gintai, žadėjai būti geras ir žaisti kartu su sesute. Juk mudu statome Varniaus pilį, kurioje buvo belaisvė Nedingė.

Gintas susimąstė. Užsiminus apie Varnių ir Nedingę, jis pažiūrėjo į mane ir paklausė.

— O kas, tėtė, atsitiko su Varnium ir Nedinge? Žadėjote man papasakoti.

— Taip, Gintai. Bet tai bus tik pasaka. Žmonės apie pilis yra sudėję daug pasakojimų. Pasakoja apie užkeiktas, užburtas, nuskendusias pilis. Tokia, sako, buvusi ir Varniaus pilis, kuri nuskendusį Glėbo ežere.

— O kodėl ji nuskendo? Ar buvo negerai pastatyta?

— Ne. Ji buvo gerai pastatyta. Gal sudegė, gal priešai sugriovė, kas žino. Kai pilies jau nebuvo, žmonės ir ėmė sakyti, kad ji nuskendus.

Mama pašaukė eiti į viršų. Sakė, svečias atėjęs. Gintui parodžiau, kaip toliau pilį statyti, o apie Varniaus nugrimzdusią pilį pažadėjau kitą kartą papasakoti.

Geležinis Vilkas

TAI ĮVYKO LABAI SENIAI...

DIDYSIS LIETUVOS KUNIGAIKŠTIS
GEDIMINAS, LYDIMAS SVEČIŲ IR
TARNŲ, IŠJOTO MEDŽIOTI. JIE
IŠTISĄ DIENĄ MEDŽIOJO TAM-
SIOSE GIRIOSE, UŽMUŽDAMI
DAUG ŽVĖRIŲ: BRIEDŽIŲ, STUM-
BŲ, LOKIŲ, VILKŲ...

VAKARUI ATĖJUS, PAVARGĘ
MEDŽIOTAI SUSTOJO ANT GRA-
ŽAUS KALNO, SUSIKŪRĘ LAU-
ŽĄ PAVAKARIENIAVO IR,
KADANGI VISI BUVO LABAI PA-
VARGĘ, GREITAI UŽMIGO...

TĄ NAKTĮ KUNIGAIKŠTIS
BAI KEISTĄ SAPNĄ: JIS MATĖ DID-
RIS TAIP GARSIAI STAUGĖ,
TARSI JO VIDUJE BŪTŲ BU-
② VĖ ŠIMTAS VILKŲ...!

①

④

KADANGI JO PALYDOVAI NEGALEJO TO SAPNO IŠ-
AIŠKINTI, GEDIMINAS NUTOJO Į PERKŪNO ŽYNYNĄ, KUR
GYVENO VYRIAUSIAS KUNIGAS— KRIVIŲ KRIVAITIS.
KRIVAITIS TAIP IŠAIŠKINO KUNIGAİKŠČIO SAPNĄ:

ŠVIESIAUSIAS KUNIGAİKŠTI!
TAS GELEŽINIS VILKAS—TAI MIESTAS KU-
RĮ TU PASTATYDINSI ANT TO KALNO; JIS
BUS TVIRTAS, KAIP GELEŽIS IR GINS
MŪSŲ KRAŠTĄ NUO PRIEŠŲ. OTIE
VILKAI, KURIE KAUKĖ GELEŽINIO
VILKO VIDUTĖ—TAI GALINGI TO
MIESTO VYRAI. GARSAS APIE
JŲ PROTĄ IR VALIĄ SKAMBĖS
PLAČIAI VISAME PASAULYJE,
KAIP TŲ VILKŲ KAUKIMAS.

SAPNAVO LA-
NŲ VILKĄ KU-

③

GEDIMINUI LABAI PATIKO TOKS
SAPNO IŠAIŠKINIMAS— JIS PAKLAUSĖ
KRIVŲ IR ANT TO KALNO KUR NAKUOTO
PASTATĖ PILĮ, KURIĄ PAUADINO VILNIUMI.
JIS VISĄ SAVO AMŽIŲ TEN GYVENO;
TEN GYVENO IR VISI SEKANTYS LIETUVOS
KUNIGAİKŠČIAI. MIESTAS AUGO, BUVO
TVIRTAS IR TURTINGAS. VILNIUS DA-
VE LIETUVAI DAUG MARSŲ VYRŲ.
DAR IR DABAR VILNIUS TERBESTOVI,
NORS IR SVETIMŲ JŲ VALDOMAS. KAI
VILNIUMI!

AUDOS METAI, MES IR VĖL GALĖSIME DIDŽIUOTIS SAVO SOSTINE —

paruošė Ramunė Račkauskienė

II. LAIVAI

Ar pažįsti įvairius laivus?

Laivo vardas nurodo, kam laivas naudojamas.

Užbaik sakinius, panaudojant tikslų laivo pavadinimą.

1. Laivas, kuris yra kaip namas ir kuriame žmonės nuolat gyvena vadinasi
2. Laivas, kuris gali pasinerti po vandeniu vadinasi
3. Laivas su burėmis yra
4. Laivas, kuris perkelia automobilius ir žmones nuo vieno kranto į kitą, vadinasi
5. Laivas, kuris veža prekes (kaip maisto produktus, fabriko gaminius, ir kitus daiktus) vadinasi
6. Laivas, kuris veža alyvą dideliuose tankuose yra

prekinis laivas, tanklaivis, laivnamis, burlaivis, keltas, povandeninis laivas

III. KAS KAIP?

Būdvardžiai nurodo, koks daiktas yra, kaip jis atrodo. Kai kurie būdvardžiai turi priešingą reikšmę, pvz. storas - plonas. Sakiniuose įrašyk tinkamą priešingos reikšmės būdvardžių porą.

sunkus -- lengvas
išalkęs -- sotus
dažnas -- retas
šiurkštus -- švelnus
riebus -- liesas
garsus -- tylus

1. Mano katytė tiek daug ėda, kad ji jau nebėra, o labai
2. Perkūno trenksmas yra labai, o lietaus lašėjimas yra
3. Kai Vidutė ėjo į krautuvę apsipirkti, jos krepšys buvo, bet kai grįžo, jis buvo
4. Kai Juozukas grįžo namo iš mokyklos, buvo, bet suvalgęs skanią vakarienę buvo
5. Mano dėdė Antanas yra svečias pas mus, bet dėdė Adomas gyvena toli, ir yra svečias.
6. Ežio kailis yra ir nemalonus liesti, bet kiškio kailis yra ir malonus.

TAUTINIAI RŪBAI

paruošė Nijolė Mackevičienė

Vasario 16 diena, ir per kitas tautines iškilmes, mes apsirengiam tautiniais rubais. Ar gali atpažinti ir parašyti kaip kiekviena tautinių rūbų dalis vadinasi?

KIKLIKAS

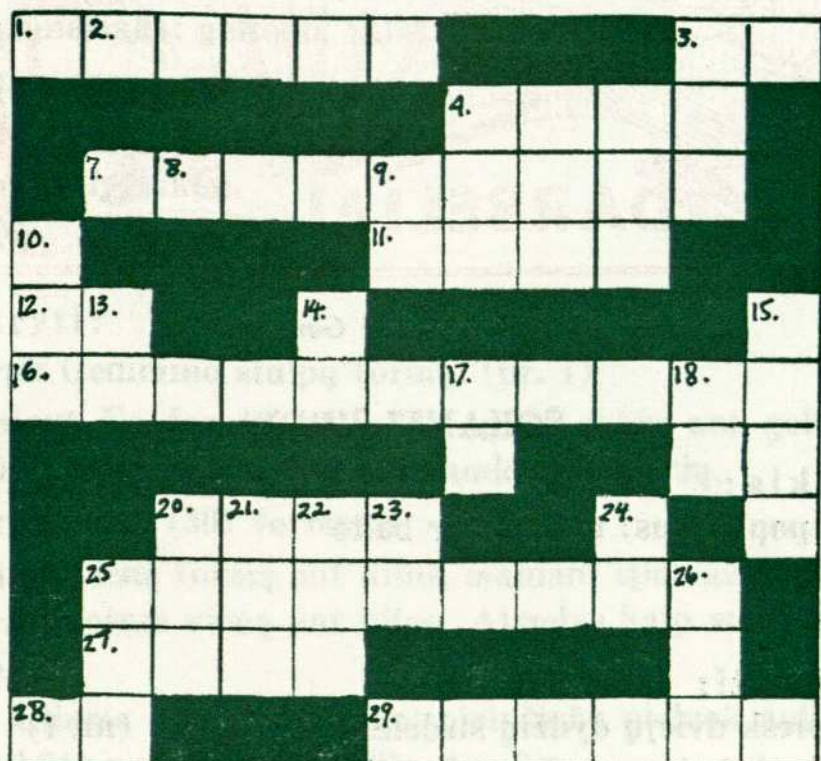
GINTARINIAI KAROLIAI LIEMENĖ PRIEJUOSTĖ

KELNĖS SU AUDINIAIS KARŪNA MARŠKINIAI

JUOSTA BLIUSKUTĖ KAKLARAISTIS SIJONAS

KRYŽIAŽODIS

paruošė Mirga Girniuvienė

SKERSAI:

1. Kunigaikštystė, Gedimino duktė, kuri ištekojo už lenkų karaliaus, kad Lietuva turėtų sąjungininką.
3. Gamos gaida.
4. Pasakoje kiškis suplyšusias kelnes. ...
7. Jis pradėjo garsią Lietuvos kunigaikščių giminę.
11. Migla.
12. Daktaras -- skauda.
16. Lietuvos priešai Vytauto laikais.
19. Kita gamos gaida.
20. Maitinosi.
25. Daugiausia nukentėjo nuo kryžiuočių.
27. Vyrams tinka barzda ir
28. ..., niekus kalbi!
29. Laikinoji Lietuvos sostinė, lenkams užėmus Vilnių.

ŽEMYN:

2. Jos veidas švietė ... saulė.
3. Tu nešk jai knygas, o ji jas į lentyną.

4. "Likti" — liepiamoji nuosaka, vienaskaitoje.
5. Vienintelė Lietuvos kunigaikštienė, kuri dalyvaudavo valstybiniuose pasitarimuose.
6. Daina: "... močiutę augau, valėlę turėjau..."
8. ...! Ką tu darai?
9. Ką karvė sako.
10. Katyte, ... pieną.
13. Ridikėlis ... petruška.
14. "Ko ... taip liūdna, ko ... taip ilgu?"
15. Virš upės tiltą.
17. Neperšokęs per griovį, nesakyk ...!
18. ... pagavai vagį?
20. Ne jūs, bet laimėsime.
21. Imu, imi,
22. Duok mergaitei lėlę.
23. ...-joj-joj kaip blogai!
24. Žodžio "namas" pirmas skiemuo.
26. Mergaitės vardas.

(Atsakymai psl. 31)

paruošė Audronė Garbenytė

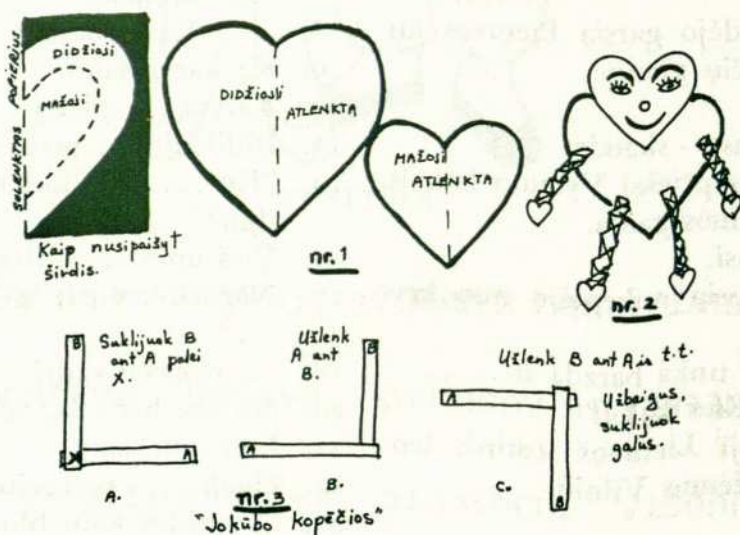
ŠOKANTI ŠIRDIS

Ko reikia:

1. kieto popieriaus: raudono ir balto
2. žirklių
3. klijų

Kaip daryti:

1. Nusipiešk dviejų dydžių širdeles ir išsikirpk. (nr. 1)
2. Suklijuok kaip parodyta. (nr. 2)
3. Kojoms ir rankoms reikia padaryti "Jokūbo kopėčias". Reikia (nr. 3) 1" pločio ir 12" ilgio popierinių juostelių (keturių). Padaryk kaip parodyta.
4. Užbaigus "kopėčias" priklijuok prie didesnės širdies. Iškirpk (nr. 2) ir priklijuok 4 mažas širdeles kojytėms ir rankutėms.

SEGTUKAI

Ko reikia:

1. kieto popieriaus: geltono, žalio, raudono
2. žirklių
3. klijų
4. nagams pielyčiukės
5. segtukų

Kaip daryti:

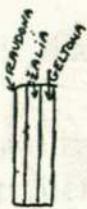
1. Išsikirpk Gedimino stulpų formą. (nr. 1)
2. Naudojant šią formą, apibrėžk ją 10 sykių ant geltono, 10 sykių ant žalio, ir 10 sykių ant raudono popierių.
3. Išsikirpk visas (30) formas.
4. Suklijuok vieną formą ant kitos, mainant spalvas. Žiūrėk, kad lygiai klijuotum vieną ant kitos. Atrodys kaip sumuštinis. (nr. 2)
5. Leisk klijams nudžiūt. Paskui pielyčiuke pieluok aplink, kad geriau būtų matyti spalvų eilės. (nr. 3)
6. Priklijuok segtuką antroje pusėje.
Užbaigus, gali nulakuoti bespalviu nagų laku.
Gali padaryti ir širdelės arba tulpės segtukus.

nr. 1

nr. 2 Iš 3ono. (Padidinta)

nr. 3

KAIP KALBĖTIS SU DIEVU

paruošė D. S. ir O. M.

Dangus dar buvo visai giedras, kai vaikai su mama grįžo iš krautuvės. Sunešę maišus į vidų, vaikai užsistatė radiją. Ėjo jų mėgstamiausia programa.

DARIUS: Klausykit! Praneša, kad viesulas artėja į mūsų pusę. Yra pavojus, kad sukurs netrukus atsiras mūsų apylinkėje...

MAMA: Dangus patamsėjęs ir vėjas pakilo. Vaikai, uždarykite langus. Jeigu bus audra, turime iš anksto pasiruošti.

INDRĖ: Ar man vis viena suplauti indus nuo pietų? Gal audra juos nuneš, ir nereikės daugiau rūpintis.

DARIUS: Geriau, plepute, paskaitytum ką nors rimto ir pasiruoštum ateinančiam pavojui.

INDRĖ: O ką tu ten skaitai, Dariau? Ar daug padės skaityti, jei mums namo stogą nuneš?

DARIUS: Skaitau enciklopedijoj apie visam pasauly įvykusias gamtos nelaimes. Bent būsiu gerai informuotas.

MAMA: Nelabai linksma tema, Dariau. Ir atsimink, kad paruošęs pamokas, dar turi išsimaudyti šį vakarą.

INDRĖ: Ir neužmiršk pasimelsti, prieš atsigulant. Nežinai, ar savo lovoj nubusi, ar ne.

VYTAS: Tomas man sakė, kad kai jis būna pavargęs vakare, jis paprašo savo močiutės, ir ji sukalba už jį maldas.

INDRĖ: Tai jis nieko nežino! Kiekvienas už save turi pasimelsti.

MAMA: Ne visai, Indre. Juk galima ir už kitus pasimelsti, ar ne? Galima paprašyti jiems sveikatos, Dievo globos. Mes ir už mirusiųsios meldžiamės, kad jų apsivalymo laikas greitai pasibaigtų ir jie būtų su Dievu.

DARIUS: Tai aš ir skaičiuoju, kiek žmonių yra žuvę per žemės drebėjimus, audras ir panašiai. Todėl, mamyte, dar negaliu eiti gult. Juk negaliu palikti tuos žmones kabančius ore?

INDRĖ: Mamyte, ar Dievas tikrai mus visus globos šianakt ir apsaugos nuo tos audros? Aš labai bijau!

MAMA: Turime pasimelsti visi kartu ir paprašyti, kad Jis mus apsaugotų.

DARIUS: Bet jei Dievas žino, kad vis viena audra bus, ar verta melstis?

INDRĖ: Tu ir prisiskaitai visokių dalykų! Aišku, kad verta melstis! Dievas juk viską gali padaryti.

MAMA: Darius iškėlė gerą klausimą, kuris daug kam yra sunkus. Tiesa, kad Dievas iš anksto viską žino. Bet taip pat tiesa, kad Jis nori, kad pasivestume jo globai ir juo pasitikėtume. Tai išreiškiame malda.

DARIUS: Bet ir pasimeldę žmonės žūna ir miršta...

MAMA: Taip, Dariau. Bet, jei žmogus turi laiko pasimelsti ir pasiruošti, jis pas Dievą nueina ramia sąžine, pasitikėdamas jo gerumu, nesvarbu, kas įvyksta. Ir dažnai Dievas išgelbsti juo pasitikintį žmogų nuo įvairių nelaimių. Esu girdėjusi ne vieną tikrą atsitikimą, kur žmonės, prašę Dievo pagalbos, buvo išgelbėti iš įvairių pavojų.

RIMAS: Tai geriau kalbėkime daug maldų ir greitai! Jau visai tamsu lauke ir vėjas baisiai ūžia...

MAMA: Nereikia, Rimuti, daug žodžių Dievuliui sakyti. Jie gali būti visai trumpi ir paprasti. Svarbu, kad juos sakytume nuoširdžiai ir su pasitikėjimu.

VYTAS: Bet mamyte, kaip gali kalbėti maldas, jei lūpų nejudini. Aš negaliu nei "Tėve mūsų", nei "Sveika Marija" kalbėti, nejudindamas lūpų.

MAMA: Juk galima melstis įvairiai. Malda tai širdies ir minties pakėlimas į Dievą. Kartais kalbame mums žinomų maldų žodžius. Per Mišias visa bendruomenė meldžiasi kartu. Kunigas kalba maldas, mes atsakinėjame ir giedame. Ir vėl, kartais visai be žodžių galime melstis. Galime galvoti apie Dievo gerumą su dėkingumu, ir taip širdyje melstis.

VYTAS: Močiutė vis kalbėdavo rožančių, kai kas nors šeimoje sirgdavo. Tai labai ilga malda, ar ne, mama?

MAMA: Rožančius yra labai senas ir gražus būdas melstis. Kalbėdami "Tėve mūsų" arba "Sveika Marija", galvojame apie Kristaus gyvenimą. Kas dešimtį poterėlių mąstome apie kitą Kristaus gyvenimo dalį. Prisimeiname jo meilę mums ir pavedame visus savo rūpesčius. Tai buvo močiutės labai mėgstamas maldos būdas.

DARIUS: Aš prisimenu, kai močiutė mane nusivesdavo į bažnyčią. Ji norėdavo ilgai, ilgai būti. Tai aš kartą paklausiau, ką ji taip ilgai ten veikia. Ypač, kai tuo metu nėra nei Mišių, nei kitų pamaldų. Ji tik nusišypsojo ir pasakė: "Aš žiūriu į Dievą, o jis į mane. Ir taip susikalbame be žodžių".

MAMA: Taip, vaikai. Dievas yra visur, ir visur galima su Juo kalbėtis ir apie Jį galvoti. Bažnyčioje, tabernakulyje Kristus nuolat pasilieka su mumis švenčiausiame sakramente.

INDRĖ: Todėl ir lemputė vis bažnyčioje dega, ar ne, mamyte. Tai mums primena, kad Dievas ten yra.

DARIUS: Pasiklausykime dar, ką sako oro biuras apie audrą... Klausykite! Sako, kad ji praūžė pro šoną. Mūsų visai nepalietė.

MAMA: Ačiū Dievui!

INDRĖ: Matai, matai! Dievas tikrai mus globoja ir saugoja, ir maldas išklauso, kai tikrai nuoširdžiai meldžiamės.

RIMAS: Tai todėl, kad aš sukalbėjau "Tėve mūsų" iš visos širdies...

MAMA: Savo vakaro maldoje padėkokime Dievui. Dažnai pamirštame padėkoti Jam, nors prašyti, tai prašome daug ko.

INDRĖ: Ir atsiprašyti reikia, ar ne, mamyte?

VYTAS: Man atrodo, kad Dievui labai patinka, kai mes visa šeima meldžiamės kartu. Gal ir maldos geresnės?...

MAMA: Maldos geros ir atskirai, ir drauge, Vytai. Mes daugelį dalykų darome drauge. Gera ir pasimelsti su visa šeima. O dabar marš visi į lovą!

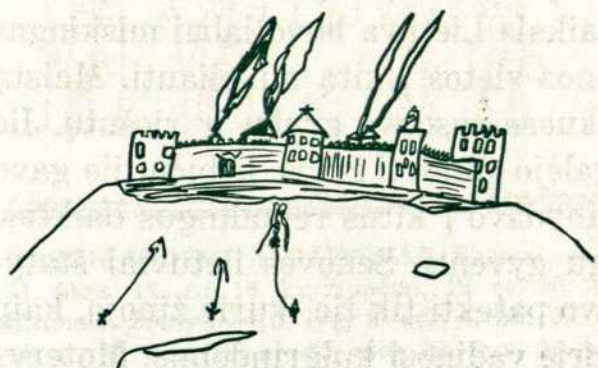
LIETUVIŲ NARSUMAS

Didžiausias lietuvių narsumas buvo parodytas ginant tėvynę nuo priešų. Senovės lietuviai paaukodavo net savo gyvybę dėl tėvynės laisvės. Tėvynės meilė buvo jiems stipresnė už jų asmenišką laimę.

Senovėje pilys būdavo pastatytos ant piliakalnių. Kai priešas apsupdavo pilį, didelis laužas būdavo sukuriamas pilies bokšte. Artimos pilys, matydamos ugnį, atskubėdavo į pagalbą. Pilies viršuje vyrai turėdavo prisikrovę akmenų ir rąstų, kuriuos mesdavo ant priešų. Moterys virė juodą dervą ir karštą vandenį — pylė ant priešų galvų.

Lietuviai kovodavo iki mirties, gindami savo tėvynę. Jie norėjo gyventi laisvi laisvame krašte.

*Vida Didžbalytė
Chicago, IL*

*Priešai puola Lietuvą
Darius Udrys, 7½ m.
Jackson, Michigan*

KĄ AŠ ŽINAU APIE SENOVĖS LIETUVĄ

Lietuviai yra indo-europiečių giminės. Senovėje lietuviai vadinosi aisčiais.

Tais senais laikais Lietuvoje augo dideli miškai. Buvo daug ežerų, upių ir pelkių. Miškuose čiulbėjo visokie paukščiai.

Senovės lietuviai gyveno prie vandens. Ten gaudė žuvis. Namus statė iš rąstų.

Lietuviai sėdavo kviečius, miežius, avižas ir linus. Jų mėgstamiausias gyvulys buvo arklys, kurį dažnai vadino žirgu. Proseneliai medžiodavo miškuose. Žvėrių mėsą valgė, o iš kailio siūdavo šiltus drabužius. Gintarą išmainydavo į geležį.

Senovės lietuviai buvo tiesūs ir vaišingi žmonės. Jie gyvendavo giminėmis. Stipriausias vyras buvo vadas. Jie neturėjo įstatymų, o gyvendavo pagal papročius.

Ant kalnų, kurie buvo prie vandens, aisčiai statė pilis. Pilį aptverdavo aukšta tvora. Bokštuose buvo sargyba. Pavojui artėjant, šeimos bėgdavo į pilį pasislėpti.

Aisčiai tikėjo į saulę, žvaigždes, mėnulį ir ugnį. Bet labiausiai garbino perkūną, nes jis rūščiai baudė blogus žmones. Vaidilutės kurstė šventąją ugnį. Kunigai vadinosi kriviais. Lietuviai tikėjo į pomirtinį gyvenimą.

Paulius Jautokas

Lietuvių protėviai yra kilę iš indo-europiečių. Aisčiai buvo lietuvių protėviai. Jie gyveno prie Baltijos jūros, todėl jie dar buvo vadinami baltais. Tais laikais Lietuva buvo labai miškingas kraštas. Buvo sunku nuo vienos vietos į kitą nukeliauti. Maistą jie gavo iš žemdirbystės. Miškuose rasdavo grybų ir riešutų. Jie medžiojo. Prie upių ir ežerų galėjo gaudyti žuvis. Iš bičių jie gavo medų ir vašką. Vašką jie mainydavo į kitus reikalingus daiktus.

Tais laikais nebuvo saugu gyventi. Senovės lietuviai statydavosi pilis. Į tas pilis galėdavo patekti tik tie, kurie žinojo, kaip nueiti. Buvo slapti įėjimai, kurie vadinosi kulgrindomis. Moterys

ir vaikai nueidavo į pilis pasislėpti nuo priešų, o vyrai ėjo kariauti su priešais.

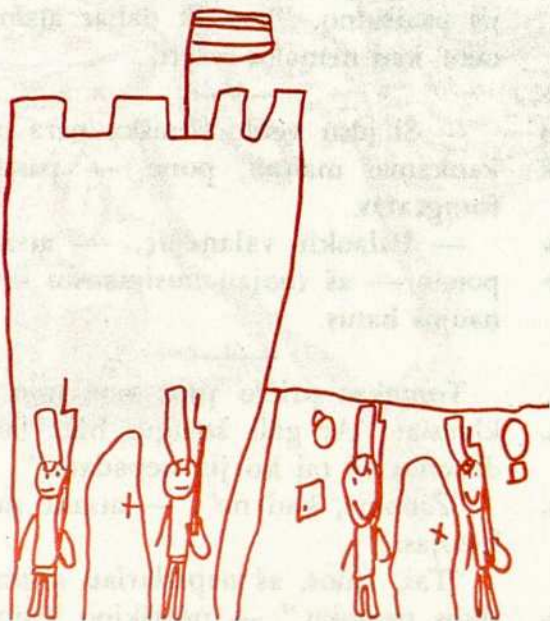
Lietuviai tikėjo į gamtos reiškinius, kurių jie nesuprato. Jie irgi tikėjo į pomirtinį gyvenimą. Jie manė, kad miręs žmogus eina į antrą gyvenimą. Jie jį sudegindavo, o kartu su mirusiuoju sudegindavo jo mylimiausius dalykus.

Jeigu būtų įmanoma, aš norėčiau gyventi tais laikais, nes būtų labai įdomu.

Andra Kubiliūtė

*Lietuvos knygnešys
Jonas Puodžiūnas, 7 m.
Toronto, Canada*

*Sargyba prie Gedimino pilies
Paulius Šukys, 7 m.
Toronto, Canada*

KRYŽIAŽODŽIO ATSAKYMAI: Skersai — Aldona, 3. do, 4. lopė, 7. Gediminas, 11. ūkas, 12. Ai, 16. kryžiuočiai, 19. re, 20. mito, 25. žemaičiai, 27. ūsai, 28. et, 29. Kaunas. Žemyn — 2. lyg, 3. dės, 4. lik, 5. Ona, 6. pas, 8. ei, 9. mū, 10. lak, 13. ir, 14. gi, 15. ties, 18. ar, 20. mes, 21. ima, 22. tai, 23. oi, 24. na, 26. Ina.

JUOKAI

IRUTĖ IR KĖSTUTIS

D. BASTYS

Mama: Veidą nusiprausei, bet kaip tu taip susipurvinai rankas?
Sūnus: Beprasudamas veidą.

Motina: Aš buvau atsiuntus savo berniuką, kad nupirktų du svarus slyvų, o jis parnešė tik pusantro svaro.
Krautuvininkas: Nežinau, ponias, mano svarstyklės yra taisyklingos, gal geriau jūs pasverkite savo sūnų.

Mama: Jonuk, ar tu nežinai kas atsitiko? Šiandien rytą buvo du gabalai pyrago ant lentynos, o dabar tėra tik vienas.

Jonukas: Nežinau, turbūt buvo tam su ir aš to kito gabalo visai nepastebėjau.

— Rimuti, koks tu purvinas!
— Taip, tėveli, aš įkritau į purvyną.
— Ir dar su nauju švarkeliu.
— Tėveli, aš labai greitai griuvau, nespėjau jo nusivilkti.

Mokytojas: Kada gimė Kristupas Kolumbas?

Mokinys: (Tyli)

Mokytojas: Juk matai knygoj parašyta.

Mokinys: Aš maniau, kad tai jo telefono numeris.

Kai mažasis Mykoliukas atsakė telefoną, balsas jo paprašė: "Ar negalėtum surasti pieštuką ir užrašyti ką aš sakysiu, kad nepamirštum mamai pasakyti?"

"Gerai," — atsakė Mykoliukas, — "tik trupučiuką palaukit."

Po valandėlės Mykoliukas grįžo.

"Aš pagaliau radau pieštuką", — jis paaiškino, "bet tik dabar atsiminiau, kad nemoku rašyti".

— Ši jūsų veido išraiška nėra pakankamai maloni, pone, — pasakė fotografas.

— Palaukit valandėlę, — atsakė ponas — aš tuojau nusimausiu savo naujus batus.

Tomukas priėjo prie mokytojo ir klausia: "Ar gali žmogus būti baudžiamas už tai ko jis nepadarė?"

"Žinoma, kad ne", — atsakė mokytojas.

"Tai, žinot, aš nepadariau aritmetikos pamokų," — paaiškino Tomukas.

— Tėveli, ar aš galiu tavęs kai ką paklausti?

— Žinoma.

— Tėveli, kur būna vėjas, kai jis nepučia?